

Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

1. **K povinnosti súdu vykonať dôkaz alebo zvoliť vhodný procesný postup, ak strana nemá inú možnosť získať podklady potrebné pre naformulovanie petitu**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/89/2020 zo dňa 23. 9. 2021
2. **K označovaniu žalovaného ako držiteľa konkrétne vymedzeného vozidla a k možnosti súčinnosti súdu pri zisťovaní jeho identity**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/68/2017 zo dňa 28. 2. 2019
3. **Ak súd konanie zastaví po uložení povinnosti doručenia správneho rozhodnutia žalobcovi, má žalobca právo na náhradu trov**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžk/53/2020 zo dňa 27. 4. 2021
4. **K nutnosti výsluchu znalca v konaní o spôsobilosti na právne úkony**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/122/2021 zo dňa 30. 7. 2021
5. **Uznanie nároku pre potreby vydania rozsudku pre uznanie v spotrebiteľskom spore vyžaduje uznanie základu aj výšky nároku**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/179/2020 zo dňa 30. 11. 2021
6. **K vplyvu spolupôsobenia na vznik škody poškodeným a k možnosti usudzovania na spoluzavinenie poškodeného z rozsudku trestného súdu**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Co/26/2021 zo dňa 10. 2. 2022
7. **Vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa nestačí doložiť diplomom o vykonaní rigoróznej skúšky v študijnom odbore právo na VŠ Zboru národnej bezpečnosti**
Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8Sa/63/2017 zo dňa 2. 2. 2022
8. **K uzatvoreniu zmluvy v byte, ktorý mal byť na jej základe vymaľovaný a možnosť odstúpenia podľa zákona č. 102/2014 Z. z.**
Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 16Co/245/2019 dňa 26. 10. 2021
9. **Možnosť vydania rozsudku pre zmeškanie nemožno rozšíriť na žaloby na určenie; povaha žaloby sa pre účely rozsudku pre zmeškanie posudzuje podľa petitu, nie jej účelu**
Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 24Co/60/2021 zo dňa 31. 1. 2022
10. **K znaleckému určovaniu výšky schodku na zverených hodnotách, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať**
Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 10Co/216/2019 zo dňa 30. 6. 2021
11. **Zrušenie poistenia plateného dieťaťu, resp. minutie nasporenej sumy nie je dôvodom pre zmenu výživného a nemalo by sa brať do úvahy pri určení jeho výšky**
Uznesenie Krajského súdu Žilina sp. zn. 6CoP/60/2021 zo dňa 31. 1. 2022
12. **Neuveodenie spisovej značky prebiehajúceho konania nemá vplyv na právne následky sledované podaním; dôležitý je jeho obsah**
Uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 4Cob/148/2021 zo dňa 13. 1. 2022
13. **Právne úkony jedného z manželov urobené v dobe, keď je manželstvo hlboko rozvrátené, by nemali zaväzovať druhého manžela**
Uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 23Co/9/2020 zo dňa 29. 6. 2021
14. **K možnosti preukázať zánik záložného práva pre potreby vykonania záznamu v katastri listinou vystavenou správcom konkurznej podstaty**
Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 30S/55/2020 zo dňa 22. 6. 2021
15. **Vystavenie pasívneho fajčenia ako dôvod pre obmedzenie styku s maloletým dieťaťom**
Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15CoP/24/2021 zo dňa 19. 5. 2021

1. K povinnosti súdu vykonať dôkaz alebo zvoliť vhodný procesný postup, ak strana nemá inú možnosť získať podklady potrebné pre naformulovanie petitu

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/89/2020 zo dňa 23. 9. 2021

Anotácia:

Predmetom sporu bolo určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru. Žalobca žiadal vykonať dokazovanie, navrhované dokazovanie však súd bez bližšieho odôvodnenia nevykonával. Žalobca v dovolaní vytýkal odvolaciemu súdu nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia.

Právna veta:

S prihliadnutím na princíp rovnosti zbraní, ktorý sa nevyhnutne musí vzťahovať aj na zhromažďovanie skutkových podkladov významných pre rozhodnutie, je v situácii, v ktorej jedna z procesných strán nemá reálnu možnosť získať skutkové podklady potrebné za účelom naformulovania vhodného petitu žaloby, atakované jej právo na spravodlivý proces. Z objektívneho hľadiska je vtedy ohrozená základná spoločenská funkcia civilného procesu spočívajúca v poskytovaní ochrany subjektívnym právam, ktoré vyplývajú z náležite zisteného skutkového stavu. V takom prípade procesná možnosť súdu vykonať dôkaz, sa niekedy môže významovo blížiť až k povinnosti vykonať ho, prípadne vykonať aj iný než navrhovaný dôkaz alebo zvoliť iný vhodný procesný postup, ktorým sa predíde ohrozeniu spoločenskej funkcie civilného konania. Právna teória aj súdna prax v obdobných prípadoch používa na vystihnutie tejto procesnej situácie pojem „informačný deficit“ strany zaťaženej dôkazným bremenom, negatíva ktorého pre túto stranu môžu byť preklenuté tzv. vysvetľovacou povinnosťou strany nezaťaženej dôkazným bremenom.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Dokazovanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 132, § 185, § 187, § 190

2. K označovaniu žalovaného ako držiteľa konkrétne vymedzeného vozidla a k možnosti súčinnosti súdu pri zisťovaní jeho identity

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/68/2017 zo dňa 28. 2. 2019

Anotácia:

Žalobca sa podaním domáhal voči žalovanému s označením „osoba, ktorá bola držiteľom motorového vozidla s EČV G. k 6.10.2015“ schválenia zmiernu v znení, že žalovaný sa zaväzuje zaplatiť žalobcovi sumu 130,-GBP do 15 dní od právoplatnosti uznesenia o schválení zmiernu. Uviedol, že vozidlo použilo spoplatnenú cestu na území Londýna bez úhrady. Zároveň žiadal, aby súd žalobcovi poskytol súčinnosť a požiadal o vydanie údajov z evidencie vozidiel za účelom ďalšej identifikácie žalovaného, nakoľko evidencia vozidiel nie je podľa zákona o cestnej premávke verejne prístupná.

Právna veta:

- I. Označenie žalovaného ako „osoba, ktorá bola držiteľom motorového vozidla s EČV G. k 6.10.2015“, neumožňuje identifikáciu osoby v súlade s § 133 až 135 C.s.p. tak, aby bolo nezameniteľné, či ide o fyzickú, právnickú osobu alebo štát, preto žalobcom uvedené identifikačné znaky nemôžu byť ani tzv. iným identifikačným údajom podľa § 133 a § 134 C.s.p. Vzhľadom na to súd postupoval správne, keď žalobcu vyzval na odstránenie takejto procesnej vady a jej nedoplnením postupom podľa § 129 ods. 3 C.s.p. podanie odmietol. Pokiaľ žalobca poukazuje na nález Ústavného súdu Českej republiky z 26. marca 2009 sp. zn. III. ÚS 1424/07, v danej veci ide o odlišnú situáciu, pretože žalovaná strana bola označená menom, priezviskom a poznávacou značkou motorového vozidla, chýbal údaj o bydlisku tejto fyzickej osoby; iným údajom, ktorý umožňoval ďalšiu identifikáciu fyzickej osoby ako žalovanej strany bola štátna poznávací značka motorového vozidla.
- II. V súvislosti s námietkou žalobcu, týkajúcou sa jeho žiadosti o poskytnutie súčinnosti na odstránenie väd podania v označení žalovaného spôsobom uvedeným v § 133 až § 135 C.s.p., dovolací súd uvádza, že súd nie je povinný žalobcovi poskytovať súčinnosť pri zisťovaní identifikačných údajov žalovaného. Práve opačný postup súdu by mohol spôsobiť porušenie zásady rovnosti strán sporu a zásady kontradiktórnosti. Súd nemôže podávať informácie žalobcovi, pri identifikácii subjektu, ktorý má vystupovať na strane žalovaného. Išlo by o preferenčné zaobchádzanie, ktoré by bolo bezdôvodným zvýhodňovaním jednej strany.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Označenie žalovaného

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 129 ods. 3, § 133, § 134

3. Ak súd konanie zastaví po uložení povinnosti doručenia správneho rozhodnutia žalobcovi, má žalobca právo na náhradu trov

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžk/53/2020 zo dňa 27. 4. 2021

Anotácia:

Správnou žalobou opomenutého účastníka podanou krajskému súdu sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému doručiť žalobcovi vydané stavebné povolenia. Žalobca tvrdil, že ako výlučný vlastník pozemku a nádvoria, na ktorom má umiestnenú garáž bez súpisného čísla, má k svojej parcele a garáži jediný prístup cez parcelu, ktorej sa týkajú vydané stavebné povolenia. Žalobca vyjadril názor, že mal byť účastníkom stavebných konaní, ich začatie mu však žalovaný nikdy neoznámil a oznamy uverejňoval verejnou vyhláškou, čím podľa žalobcu postupoval v rozpore so stavebným zákonom.

Právna veta:

- I. Sťažovateľ správne poukazuje na to, že k zastaveniu konania došlo po právoplatnosti uznesenia krajského súdu, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť v stanovenej lehote doručiť sťažovateľovi predmetné administratívne rozhodnutie. Nariadením tohto doručenia správny súd prakticky vyhovel správnej žalobe, keď sa stotožnil s argumentáciou sťažovateľa, že postup žalovaného pri oznamovaní úkonov a rozhodnutí v administratívnom konaní verejnou vyhláškou bol nesprávny a konštatoval, že sťažovateľ bol v stavebnom konaní ako jeho účastník opomenutý, keďže mu podľa práva postavenie účastníka tohto konania patrilo. Správny súd teda svojim postupom uznal správnu žalobu opomenutého účastníka za dôvodnú.
- II. Keďže k faktickému úspechu sťažovateľa v konaní o správnej žalobe opomenutého účastníka viedol podľa názoru krajského súdu nesprávny postup žalovaného v stavebnom konaní, možno konštatovať, že uloženie povinnosti žalovanému doručiť administratívne rozhodnutie sťažovateľovi je práve tou právnou skutočnosťou, pre ktorú bolo konanie podľa § 179 ods. 4 S. s. p. zastavené. Zavinenie zastavenia konania preto z procesného hľadiska je potrebné pričítať žalovanému, ktorý je z tohto dôvodu povinný nahradiť trovy konania o dôvodne podanej správnej žalobe.

Právna oblasť: Správne právo procesné

Právny inštitút: Správne súdnictvo, Trovy konania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 162/2015 Z. z. – § 170 písm. b), § 171, § 179 ods. 4

4. K nutnosti výsluchu znalca v konaní o spôsobilosti na právne úkony

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/122/2021 zo dňa 30. 7. 2021

Anotácia:

Okresný súd obmedzil spôsobilosť na právne úkony T. V. tak, že nie je spôsobilá samostatne vystupovať pred štátnymi orgánmi a orgánmi verejnej moci, vybavovať svoje osobné a úradné záležitosti, hospodáriť s financiami a vykonávať majetkové právne úkony, poskytovať informované súhlasy o zdravotnej starostlivosti, rozhodovať o mieste svojho pobytu a vykonávať právne úkony potrebné pre umiestnenie a zotrvanie v zariadení sociálnej starostlivosti. V odôvodnení poukázal na zistený skutkový stav, výsledky vykonaného dokazovania, najmä znalecký posudok vypracovaný znalcom z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria. Na Najvyššom súde bol namietaný nesprávny procesný postup na súdoch nižších inštancií.

Právna veta:

- I. Vyhodnotenie hmotnoprávných predpokladov pre zásah do spôsobilosti na právne úkony resp. jeho modifikáciu, si vyžaduje „kvalifikovanosť“ subjektov posudzujúcich zdravotný stav, resp. rozsah a intenzitu obmedzení, ktoré sú potrebné. Z citovaného ustanovenia § 244 CMP vyplýva nielen povinnosť ustanoviť znalca na posúdenie otázok, ktoré bezprostredne súvisia so zdravotným stavom osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná, ale aj znalca vypočuť. Len úplné a spoľahlivé zistenie osobných pomerov osoby, ktorej konanie o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony sa týka, konfrontované s výsledkami znaleckého posudku umožnia súdu zistiť skutočný stav veci. Vyšetrovací princíp v mimosporovom konaní spolu s princípom oficiality a materiálnej pravdy zdôrazňuje, ako má súd postupovať pri zisťovaní skutočného stavu a teda vykonať aj dôkazy, ktoré účastníci nenavrhli (čl. 6 Základných princípov CMP). Pri posudzovaní dôvodnosti uplatnenej námietky dovolací súd zohľadnil nielen nesprávny procesný postup súdu spočívajúci v nedostatočnom zistení skutočného stavu veci, ale aj navrhované obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, ktoré vážnym spôsobom zasiahne do prirodzených práv fyzickej osoby (jej práva na súkromie a rešpektovanie ľudskej dôstojnosti).
- II. Namietané nevypočutie znalca v konaní o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony dovolateľkou bolo opodstatnené s prihliadnutím aj na ňou navrhované opätovné posúdenie jej zdravotného stavu novým znalcom, a preto aj z tohto dôvodu bolo dovolanie dôvodné.

Právna oblasť: Občianske právo, Civilné právo procesné

Právny inštitút: Spôsobilosť na právne úkony, Výsluch znalca

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 161/2015 Z. z. – § 244

5. Uznanie nároku pre potreby vydania rozsudku pre uznanie v spotrebiteľskom spore vyžaduje uznanie základu aj výšky nároku

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/179/2020 zo dňa 30. 11. 2021

Anotácia:

Žalobkyňa vytýkala odvolaciemu súdu, že nevyhovel jej odvolaniu, hoci v konaní pred súdom prvej inštancie boli splnené procesné podmienky pre rozhodnutie sporu rozsudkom pre uznanie.

Právna veta:

- I. Odvolací súd poukázal na skutočnosť, že výrazový prostriedok „je si vedomý dlhu“, „chce dlžnú sumu zaplatiť“ nemožno bez ďalšieho považovať za uznávací prejav. Z vyjadrenia žalovaného nie je zrejmé, v akom rozsahu považuje žalobu za opodstatnenú.
- II. V spotrebiteľských sporoch možno za relevantný považovať iba informovaný uznávací prejav vôle spotrebiteľa, t. j. taký, ku ktorému spotrebiteľ pristúpil až po tom, čo súd prvej inštancie vykonal poučenie podľa § 292 písm. b/ CSP, teda vhodným spôsobom, nielen v rozsahu všeobecnej poučovacej povinnosti.
- III. Vyslovený právny názor odvolacieho súdu pri jeho interpretácii na vec sa vzťahujúcich zákonných hmotnoprávných (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka) ako aj procesných ustanovení (§ 282, 292 písm. b/ CSP) považuje dovolací súd za správny.
- IV. Uznanie nároku ako celku v sebe zahŕňa uznanie základu nároku i jeho výšky. Nie je možné uznanie výšky nároku bez toho, aby sa uznal jeho základ. Prejav žalovaného, tak ako je zachytený v zápisnici z pojednávania na súde prvého stupňa, nie je natoľko jasný a jednoznačný, aby z neho bolo možné usúdiť, že jeho úmyslom bolo skutočne uznanie základu aj výšky nároku. Za takéhoto stavu, keď obsah prednesu žalovaného nebol dostatočne určitý a umožňoval rozdielnu interpretáciu, neboli splnené podmienky na to, aby súd prvého stupňa rozhodol spôsobom upraveným v ustanovení § 282 CSP. V krajnom prípade bolo možné takýto prejav žalovaného považovať v spojení s obsahom žaloby za zhodné tvrdenie sporových strán o určitej skutočnosti, v dôsledku ktorého mohol súd pri zisťovaní skutkového stavu vychádzať z tohto zhodného tvrdenia.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Rozsudok pre uznanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 282

6. K vplyvu spolupôsobenia na vznik škody poškodeným a k možnosti usudzovania na spoluzavinenie poškodeného z rozsudku trestného súdu

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Co/26/2021 zo dňa 10. 2. 2022

Anotácia:

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie vecnej správnosti rozsudku okresného súdu, ktorým žalobe žalobcu o zaplatenie sumy 6.938,33 € vyhovel.

Predmetom konania pred súdom prvej inštancie bol nárok žalobcu na náhradu škody, ktorá mu vznikla výplatou dávok (nemocenského a dávku dôchodkového poistenia vo forme invalidného dôchodku), ktoré vyplatil poškodenému a to s poukazom na ustanovenie § 238 ods. 1 a 6 Zákona o sociálnom poistení.

Žalovaný v podanom odvolaní argumentoval prekážkou rozsúdenej veci a existenciou začatého konania litispendencie. Ďalšia podstatná argumentácia žalovaného spočívala v námietke, že okresný súd nevyriešil otázku či ide alebo nejde o pracovný úraz a akú zodpovednosť nesie žalovaný za tento pracovný úraz a tiež, či došlo k porušeniu povinnosti zo strany žalovaného.

Právna veta:

- I. V zmysle ustanovenia § 441 OZ platí, že ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám. Predmetné citované ustanovenie OZ sa vzťahuje na prípady, kedy škoda spôsobená poškodenému je nielen výsledkom protiprávneho konania škodcu, ale sa na jej vzniku čiastočne, resp. celkom podieľalo konanie samotného poškodeného. Zodpovednosť škodcu je potom obmedzená v rozsahu, v akom rozsahu vznikla škoda tiež následkom protiprávneho úkonu poškodeného (pozri uznesenie NS SR sp. zn. 2MCdo/1/2007).
- II. Vyžaduje sa, aby išlo o spoluzavinenie poškodeného, nie spolupôsobenie škody poškodeným. Poškodenému je možné vytknúť minimálne nevedomú nedbanlivosť, teda že aj keď nevedel, že svojím konaním môže prispieť k vzniku škody, vzhľadom na okolnosti a svoje osobné pomery o tom vedieť mal a mohol [§ 16 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon analogicky]. Aplikácia tohto ustanovenia nie je vylúčená ani tým, že konanie žalovaného je v súčasnosti predmetom trestného konania. Podľa § 193 CSP je civilný súd viazaný rozsudkom trestného súdu len v otázke, či bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal. Otázka spoluzavinenia poškodeného nie je predmetom rozhodovania trestného súdu, ktorý rozhoduje o vine resp. nevine žalovaného.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Náhrada škody

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 193
40/1964 Zb. – § 441

7. Vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa nestačí doložiť diplomom o vykonaní rigoróznejskúšky v študijnom odbore právo na VŠ Zboru národnej bezpečnosti

Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8Sa/63/2017 zo dňa 2. 2. 2022

Anotácia:

Vzhľadom ku skutočnosti, že žalobca spolu so správnou žalobou nedoručil doklad osvedčujúci dosiahnutie vysokoškolského vzdelania druhého stupňa v odbore právo, nakoľko sa preukazuje titulom JUDr., alebo plnú moc udelenú advokátovi, ktorý ho bude v konaní zastupovať, súd ho opakovane vyzval na doplnenie tejto esenciálnej podmienky v konaní o žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej správy.

Právna veta:

- I. Pod pojmom právnické vzdelanie treba rozumieť vysokoškolské vzdelanie nadobudnuté v právnickom študijnom odbore spôsobom upraveným v zákone č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ukončené vykonaním štátnej skúšky, prípadne aj obhajobou diplomovej práce (§ 51, 53, 63 zákona č. 131/2002 Z.z.), resp. rovnaké vzdelanie podľa skorších predpisov.
- II. Ak je stanovené zastúpenie advokátom, je potrebné v záujme kvalifikovaného zastúpenia požiadavku univerzálneho právnického vzdelania vzťahovať i na iného zástupcu, ktorý je splnomocnený za žalobcu konať, prípadne jeho zamestnanca, ale aj na samotného žalobcu, ktorý tvrdí, že má právnické vzdelanie.
- III. Súd pre nesplnenie procesných podmienok zo strany žalobcu postupom podľa ust. § 98 ods. 1 písm. f) SSP uznesením žalobu odmietol, pretože žalobca pri jej podaní a ani na základe niekoľkých výziev súdu nepreukázal obligatórnu podmienku súdneho konania v prípade žalôb proti inému zásahu orgánu verejnej správy podľa ust. § 252 a nasl. a to kvalifikované právne zastúpenie alebo výnimku z tohto zastúpenia a to diplom o absolvovaní právnickej fakulty (nie diplom o vykonaní rigoróznejskúšky v študijnom odbore právo, na Vysokej škole Zboru národnej bezpečnosti).

Právna oblasť: Správne právo procesné

Právny inštitút: Kvalifikované právne zastúpenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 162/2015 Z. z. – § 49, § 51, § 98 ods. 1 písm. f), § 182 ods. 2 písm. b)

8. K uzatvoreniu zmluvy v byte, ktorý mal byť na jej základe vymaľovaný a možnosť odstúpenia podľa zákona č. 102/2014 Z. z.

Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 16Co/245/2019 dňa 26. 10. 2021

Anotácia:

Podnikateľ vykonáva činnosť spočívajúcu v poskytovaní maliarskych a natieračských prác v priestoroch konkrétnych osôb. Predmetom sporu bola otázka, či v prípade, ak došlo k uzatvoreniu zmluvy v byte, ktorý mal byť na jej základe vymaľovaný, je možné odstúpiť od takto uzatvorenej zmluvy podľa zákona č. 102/2014 Z. z. v režime zmluvy uzavretej na diaľku, resp. zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov.

Právna veta:

- I. Prevádzkové priestory v zmysle zákona č. 102/2014 Z. z. sú priestory, v ktorých podnikateľ (obchodník) vykonáva (poskytuje, realizuje) svoju podnikateľskú činnosť; v prípade poskytovania služieb ide napr. o priestor, kde je kozmetický salón, kaderníctvo, predajňa, poradňa a pod. Prevádzkovým priestorom v zmysle zákona č. 102/2014 Z. z. pritom nie je miesto, ktoré je ako miesto podnikania zapísané v živnostenskom registri, čo explicitne vyplýva zo znenia § 17 písm. c) živnostenského zákona, na ktorý odkazuje § 2 ods. 6 zákona č. 102/2014 Z. z. V okolnostiach prejednávanej veci to potom znamená, že žalovaný pri vykonávaní podnikateľskej činnosti spočívajúcej v poskytovaní služieb – maliarskych a natieračských prác, svoju podnikateľskú činnosť vzhľadom na povahu vykonávanej činnosti (poskytovanej služby) vykonáva v priestoroch konkrétnych fyzických alebo právnických osôb, a toto konkrétne miesto konkrétnej zákazky je potom aj miestom vykonávania jeho podnikateľskej činnosti.
- II. Pokiaľ žalovaný uviedol, že sa so žalobcom stretli v byte, kde sa dohodli na vymaľovaní bytu s tým, že žalovaný zabezpečí aj materiál a rovnako žalobca uviedol, že k uzatvoreniu zmluvy došlo na základe obhliadky v byte, ktorý mal žalovaný vymaľovať a žalovaný stanovil cenu 1.700 eur s čím súhlasil, došlo k uzatvoreniu zmluvy o dielo, ktorá nepodlieha režimu zmluvy uzavretej na diaľku, resp. zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov podľa zákona č. 102/2014 Z. z. V danom prípade účastníci zmluvy konali štandardným postupom, v zmysle bežných zvyklostí, pričom miesto, kde žalovaný vykonával svoju podnikateľskú činnosť (poskytoval žalobcovi svoje služby) bolo to konkrétne miesto, konkrétnej zákazky (tu byt), kde pri spoločnom stretnutí došlo aj k uzavretiu zmluvy.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Ochrana spotrebiteľa, Odstúpenie od zmluvy

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 102/2014 Z. z. – § 2 ods. 6, § 7 ods. 1 písm. b) a ods. 3
455/1991 Z. z. – § 17 ods. 3 písm. c)

9. Možnosť vydania rozsudku pre zmeškanie nemožno rozšíriť na žaloby na určenie; povaha žaloby sa pre účely rozsudku pre zmeškanie posudzuje podľa petitu, nie jej účelu

Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 24Co/60/2021 zo dňa 31. 1. 2022

Anotácia:

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo posúdiť správnosť a zákonnosť procesného postupu súdu prvej inštancie, keď vo veci s poukazom na ust. § 278 CSP rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalobcu, v dôsledku čoho žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Právna veta:

- I. Zákonodarcu v aplikovanom ust. § 278 CSP pripúšťa vydanie rozsudku pre zmeškanie žalobcu výlučne v konaniach o žalobe podľa § 137 písm. a) CSP o splnenie povinnosti. V žalobe na plnenie žalobný návrh znie na zaplatenie určitej peňažnej sumy alebo na splnenie inej ako peňažnej povinnosti, pričom nepeňažnou povinnosťou môže byť niečo dať, niečo vykonať, niečoho sa zdržať alebo niečo strpieť. Žalobca sa pritom podanou žalobou domáha určenia, že odstúpenie žalovaného od označenej kúpnej zmluvy je neplatné. Žalobca sa teda žalobou nedomáha plnenia povinnosti, a to ani zaplatenia peňažnej sumy, ani splnenia nepeňažnej povinnosti. Predmetná žaloba preto nie je žalobou o splnenie povinnosti v zmysle § 137 písm. a) CSP. Žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu (odstúpenie od kúpnej zmluvy) je žalobou v zmysle § 137 písm. d) CSP o určenie právnej skutočnosti.
- II. Pri posudzovaní, o akú žalobu sa v tom ktorom prípade jedná, je rozhodujúci výlučne obsah žaloby a najmä žalobný petit. Nerozhodné pri aplikácii § 278 CSP sú úvahy o tom, či žalobca zvolil vhodný druh žaloby, prípadne, či je prípustná.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Rozsudok pre zmeškanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 172, § 273, § 274, § 278

10. K znaleckému určovaniu výšky schodku na zverených hodnotách, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať

Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 10Co/216/2019 zo dňa 30. 6. 2021

Anotácia:

V spore o zaplatenie určenej sumy z titulu nezaplateného schodku na tovare bolo rozhodujúce posúdenie dôkazného bremena žalobcu ohľadom jeho tvrdenia o vzniku schodku a jeho výšky.

Právna veta:

- I. K znaleckému konaniu neboli predložené inventarizačné písomnosti pri každom nástupe novej pracovníčky do predajne a pri každom odchode pracovníčky z aktívnej pracovnej činnosti v predajni.
- II. Vznik a výšku schodku nebolo možné považovať za preukázané ani z druhého znaleckého posudku. Schodok bol až v doplnku č. 1 k znaleckému posudku vyjadrený v zmysle zákona o účtovníctve v obstarávacích cenách s tým, že znalec sa k jeho výške dopracoval výpočtom po zohľadnení marže, ktorý údaj mu poskytol sám žalobca. Už len z uvedeného je nepochybné, že takýto spôsob vyjadrenia schodku na základe predmetného spôsobu výpočtu, nemôže zodpovedať skutočnej škode.
- III. Odvolací súd ďalej v tejto súvislosti zdôrazňuje vyjadrenie samotného znalca na pojednávaní pred odvolacím súdom, že keďže je to tovarové manko, vychádza sa z toho, že sa použila priemerná marža, že z každého druhu tovaru chýbal pomerne rovnaký počet tovarov. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že znalcom zistený schodok ani nemohol vyjadrovať skutočný stav.
- IV. Prípadné konštatovanie znalcov o postupe žalobcu v súlade s účtovnými predpismi nie je postačujúce pre záver o vzniku schodku, resp. o jeho skutočnej výške. Schodkom (mankom) sa totiž podľa ustálených záverov právnej teórie i rozhodovacej praxe súdov rozumie rozdiel medzi 1/ skutočným stavom zverených hodnôt, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať a 2/ údajmi účtovnej evidencie, o ktorý je zistený skutočný stav nižší než stav účtovný. K možnosti ustálenia tohto druhu škody na veciach, resp. iných hodnotách zverených na vyúčtovanie (teda k záveru o skutočnom vzniku škody) však možno dospieť len na základe porovnania údajov účtovnej evidencie založených na spoľahlivých účtovných podkladoch s takým zistením skutočného stavu zverených hodnôt, ktorému z hľadiska nespochybniteľnosti rovnako nemožno čokoľvek vytýkať.

Právna oblasť: Pracovné právo

Právny inštitút: Zodpovednosť za škodu na zverených hodnotách

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 311/2001 Z. z. – § 182 ods. 1

11. Zrušenie poistenia plateného dieťaťu, resp. minucie nasporenej sumy nie je dôvodom pre zmenu výživného a nemalo by sa brať do úvahy pri určení jeho výšky

Uznesenie Krajského súdu Žilina sp. zn. 6CoP/60/2021 zo dňa 31. 1. 2022

Anotácia:

V konaní o zvýšenie výživného na maloleté deti súd rozhodoval o odvolaní otca proti rozsudku okresného súdu a vyjadril sa k postupu v prípade, že rodič platí dieťaťu poistenie, alebo sporí mu finančné prostriedky a dôjde k zrušeniu poistenia a minutiu nasporenej sumy.

Právna veta:

Pokiaľ súd pri rozhodovaní o výživnom neberie do úvahy v prospech povinnej osoby fakt, že rodič platí dieťaťu poistenie, alebo sporí mu finančné prostriedky, nemôže sa o zrušenie poistenia a minucie nasporenej z neho sumy na iný účel (vyplatenie exekúcie na výživné na maloleté deti) hodnotiť v neprospech rodiča, ktorý tak urobil. Nejedná sa totiž ešte o finančné prostriedky maloletého dieťaťa.

Právna oblasť: Rodinné právo

Právny inštitút: Výživné

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 36/2005 Z. z. – § 62 ods. 2, § 75, § 78

12. Neuvedenie spisovej značky prebiehajúceho konania nemá vplyv na právne následky sledované podaním; dôležitý je jeho obsah

Uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 4Cob/148/2021 zo dňa 13. 1. 2022

Anotácia:

Súd prvej inštancie konanie zastavil z dôvodu, že správca konkurznej podstaty úpadcu (žalobcu) a ani dlžník (žalovaný) napriek výzvam podľa § 47 ods. 4 ZKR nepodali návrh na pokračovanie v konaní, čo má za účinnok existenciu späťvzatia žaloby. Zo záznamu založeného na č.l. 157 spisu vyplýva, že správca adresoval podanie zo dňa 30.11.2020 označené ako Odpoveď správcu úpadcu na výzvu súdu, ktorým odpovedal na výzvu súdu prvej inštancie pod nesprávnou spisovou značkou 36C/161/2017, ktorý spis je v archíve, keďže správna spisová značka konania je 36Cb/161/2017.

Právna veta:

Uvedenie spisovej značky je síce všeobecnou náležitosťou podania urobeného v prebiehajúcom konaní (§ 127 ods. 1 C.s.p. – správne 127 ods. 2 CSP, pozn.), jej neuvedenie príp. nesprávne uvedenie však nie je spojené s nijakými právnymi následkami, keďže podstatný je vždy len obsah podania.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Vady podania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 127 ods. 2

13. Právne úkony jedného z manželov urobené v dobe, keď je manželstvo hlboko rozvrátené, by nemali zaväzovať druhého manžela

Uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 23Co/9/2020 zo dňa 29. 6. 2021

Anotácia:

Žalobkyňa ako matka rozvedeného syna žiadala vrátenie pôžičky, ktorú podľa jej tvrdenia, poskytla svojmu synovi a jeho bývalej manželke, a to ešte v čase pred ich rozvodom.

Právna veta:

- I. Pokiaľ okresný súd vychádzal z dikcie ustanovenia § 145 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k dohode o splatnosti (uzavretej medzi žalobkyňou-matkou a žalovaným v 1 rade – synom žalobkyne), je postup okresného súdu neudržateľný. Uvedený právny úkon v čase hlbokého rozvratu manželstva nemožno chápať bez ďalšieho za účinne zaväzujúci manžela/ku žalovanú v 2. rade/ navyše dohoda o splatnosti ju zjavne poškodzuje v súvislosti aj s porušením princípu právnej istoty. Prima facie vzhľadom na faktickú nefunkčnosť manželstva v čase preskúmaného právneho úkonu tento je potrebné posudzovať dostatočne rezervovane s akcentom na materiálny výkon spravodlivosti.
- II. Nebolo opodstatnené priznať relevanciu len formálno-právnym aspektom prejednávanej veci (existencia manželstva) ale mimoriadne dôležitým bolo prihliadať na konkrétne okolnosti a to kruciálne na to, že v čase údajnej dohody o splatnosti bolo manželstvo žalovaných hlboko rozvrátené a preto takéto úkony jedného z manželov nemôžu byť bez ďalšieho záväzné pre druhého manžela.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 145

14. K možnosti preukázať zánik záložného práva pre potreby vykonania záznamu v katastri listinou vystavenou správcom konkurznej podstaty

Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 30S/55/2020 zo dňa 22. 6. 2021

Anotácia:

Prokurátor v proteste dôvodil, že správny orgán prvého stupňa vykonaním výmazu záložného práva len na základe potvrdenia, že predmet zálohu nie je zapísaný do súpisu konkurznej podstaty úpadcu v čase, keď nebolo právoplatne ukončené konkurzné konanie, porušil ust. § 151md Občianskeho zákonníka.

Právna veta:

Pokiaľ nebola žalobcom predložená záznamová listina vystavená záložným veriteľom, bolo zo strany žalovaného už nadbytočné ďalej vyhodnocovať, či listina vystavená iným subjektom, než záložným veriteľom, v danom prípade správcom konkurznej podstaty úpadcu, je alebo nie je spôsobilá osvedčiť zánik záložného práva. Citované ust. § 151md ods. 3 Občianskeho zákonníka neumožňuje záložnému dlžníkovi preukázať zánik záložného práva inak ako predložením listiny vystavenej záložným veriteľom. V prejednávanej veci je teda podstatné, že listina vystavená správcom konkurznej podstaty úpadcu by nebola spôsobilou záznamovou listinou v intenciách citovaného ust. § 151md ods. 3 v nadväznosti na citované ust. § 35 ods. 2 písm. a) katastrálneho zákona ani v prípade, že by nad všetku pochybnosť preukazovala zánik záložného práva.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Záložné právo, Konkurzné konanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 151md ods. 3
162/1995 Z. z. § 35 ods. 2 písm. a)

15. Vystavenie pasívnemu fajčeniu ako dôvod pre obmedzenie styku s maloletým dieťaťom

Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15CoP/24/2021 zo dňa 19. 5. 2021

Anotácia:

V predmetnom spore sa matka maloletého dieťaťa návrhom domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zmenil stretávanie sa otca s maloletým dieťaťom.

Právna veta:

Rozhodne nie je v záujme dieťaťa, ak je vystavené škodlivým dôsledkom pasívneho fajčenia už v útlom veku. Ide o tak vážny dôsledok, ktorý môže do budúcnosti predstavovať dokonca obmedzenie stretávania sa otca s maloletou, ak bude v jej prítomnosti fajčiť, prípadne fajčiť v uzavretom priestore v prítomnosti maloletej.

Právna oblasť: Rodinné právo

Právny inštitút: úprava styku s maloletými deťmi

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 36/2005 Z. z. – § 25 ods. 3, § 36 ods. 1